

L-Eta' tal-Kunsens

X'Nifhmu b'Kunsens?

Biex tagħti kunsens hemm bżonn li:

- Tkun taf x'inhom tajjeb għalik u għall-oħrajn;
- Tixtieq tagħmel dak li hu tajjeb għalik u għall-oħrajn;
- Tkun taf il-konsegwenzi ta' dik l-azzjoni.

Il-Minuri Kapaci Jagħtu Kunsens?

Skont il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal:

Stati Partijiet għandhom jassiguraw lit-tfal li jkunu jafu jiffurmaw l-opinjoni tagħhom id-dritt li jesprimu dawk l-opinjoni b'mod ħieles f'kull ħaġa li tolqot lit-tfal u illi l-opinjoni tat-tfal jingħataw il-piż mistħoqq skont l-età u l-maturità tat-tfal.

(UNCRC, Artiklu 12(1))

Il-Minuri Kapaci Jagħtu Kunsens? (2)

Stati Partijiet jaqblu li l-edukazzjoni għandha tħares lejn: (d) it-tnejnija tat-tfal għal hajja responsabbli f'soċjeta' ħielsa...

(UNCRC, Article 29(d))

Il-Maturità hija r-rizultat ta' numru ta' fatturi flimkien – fatturi naturali bħal ma hija l-età u fatturi oħra bħall-edukazzjoni u t-trobbija. Il-maturità hija proċess.

Il-Minuri Kapaċi Jagħtu Kunsens? (3)

Legalment, minuri ta' 16-il sena, jistgħu jagħtu kunsens għal numru ta' affarijiet mingħajr il-kunsens tal-ġenituri:

1. Jieqfu mill-iskola.
2. Jfittxu x-xogħol u jaħdmu.
3. Jifitħu kont tal-bank.
4. Jagħmlu testment.

Ta' sbatax il-sena jistgħu jixorbu l-alkoħol

Il-Minuri Kapaċi Jagħtu Kunsens għall-Attività Sesswali?

L-Attività sesswali hija komponent importanti fil-ħajja u l-benesseri tal-bniedem speċjalment meta din issir fl-ambitu ta' relazzjoni stabbli.

L-Attività sesswali m'għandniex inħarsu lejha mil-lat negattiv ta' tqala mhux mistennija u mard trasmess sesswalment.

Rakkomandazzjonijiet

L-edukazzjoni hija l-aqwa għodda biex persuna tagħmel għażliet infurmati.

- L-edukazzjoni sesswali u dwar relazzjonijiet għandha tkun tassattiva.
- Dan għandu jsejtn f'kull livell u f'kull tip ta' istituzzjoni edukattiva li tkopri l-livell primarju, sekondarju u post sekondarju.

Rakkomandazzjonijiet (2)

Il-liġi għandha ttiproteġi l-minuri u mhux tinkriminhom.

- Meta l-attività sesswali issir bejn il-minuri din għandha tiġi dikriminalizzata.
- Din m'għandhiex tapplika fejn ikun hemm esplojtazzjoni bħall-pornografija anke jekk issir minn minuri u apparentament b'konsens.
- Minuri li jkunu attivi sesswalment għandhom jingħataw dak l-appoġġ neċessarju biex jiġu mgħejjuna fl-għażliet tagħhom.

Rakkomandazzjonijiet (3)

➤ Attivita' sesswali bejn minuri u adulti għandha tibqa' offiċja kriminali fejn il-minuri huma l-vittma.

➤ Il-possibilità li jiġu ntrodotti *l-age banding* u *l-age exemptions* għandna narawha b'mod kawt, minħabba li f'ċert etajiet id-differenza fil-maturità hija ħafna akbar mid-differenza fl-età.

Rakkomandazzjonijiet (4)

Fil-qasam tas-saħħa:

➤ il-minuri għandhom jingħataw id-dritt li jfittxu pariri u trattament mediku mingħajr il-permess tal-genituri tagħhom, naturalment skont il-maturità tagħhom. Dan għandu jsejnh, speċjalment fil-qasam tas-saħħa sesswali għax il-ħtieġa ta' dan il-permess jista' jzommhom lura milli jaċċessaw dik l-informazzjoni/ pariri/ trattament li jkollhom bżonn.

Importanti li nisimgħu liż-żgħażaġh
infushom x'għandhom xi jgħidu
dwar dan is-sugġett.

Grazzi